

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/137/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320203156
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2320203156.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X.: S., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, toho času v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, Trnava, deti rodičov - matky: J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. H. XXXX/XX, W., t.č. H. J. XX, S. a otca: J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. Q. XXXX/X, W., o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Piešťany číslo konania 5P/23/2015-40 zo dňa 07.09.2015 tak, že ústavná starostlivosť maloletých detí sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, Trnava. Matka a otec maloletých detí sú povinní platiť na výživu maloletých detí, a to na každé z maloletých detí samostatne, mesačne sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15. dňa toho, ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, Trnava.

II. Zrušuje sa uznesenie Okresného súdu Galanta číslo konania 12P/40/2020-17 zo dňa 05.03.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, a to dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/40/2020-17 zo dňa 05.03.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava. Súčasťou návrhu v uvedenej veci nebol návrh vo veci samej, preto súd uznesením č.k. 12P/40/2020-68 zo dňa 21.07.2020 začal konanie o zmenu zariadenia ústavnej starostlivosti.

2. Uznesením č.k. 19P/137/2020-3 zo dňa 25.08.2020 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý zastupuje maloleté deti v tomto konaní.

3. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 28.09.2020 vyplýva, že matka maloletých detí nebola k uvedenému dňu vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v minulosti bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie 5x, naposledy bola vedená ako uchádzačka o zamestnanie od 30.12.2011 do 30.04.2012, t.č. nepoberá žiadne štátne sociálne dávky (prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, príspevok a starostlivosť o dieťa ani príspevky na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti) a ani dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke. Poberala prídavky na dve maloleté deti, za mesiace 09/2019 až 12/2019 jej bola vyplatená suma 24,34 Eur mesačne na každé z detí, spolu suma 48,68 Eur mesačne a od 01/2020 do 05/2020 sa jej vyplácala suma 24,95 Eur mesačne na každé

z detí, spolu sa jej vyplácala suma 49,90 Eur mesačne, v súčasnosti je výplata prídavkov na deti pozastavená. Otec maloletých detí nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v minulosti bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie 12x: naposledy od 08.07.2014 do 09.12.2014, t.č. nepoberá a ani nikdy nepoberal žiadne štátne sociálne dávky (prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, príspevok a starostlivosť o dieťa ani príspevky na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti) a t.č. nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke, naposledy poberal dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v mesiaci 01/2012 v sume 145,90 Eur.

4. Z oznámenia Geodetického a kartografického ústavu Bratislava zo dňa 29.09.2020 a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave zo dňa 04.11.2020 vyplýva, že rodičia maloletých detí nie sú vlastníkami žiadnych nehnuteľností a vozidiel registrovaných v Slovenskej republike.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny Trnava zo dňa 08.10.2020 vyplýva, že maloleté deti boli prijaté do predmetného zariadenia dňa 12.03.2020 na samostatne usporiadanú skupinu po tom, čo pani Z.. J. F. vzala svoj návrh o zverenie detí do pestúnskej starostlivosti zobrala späť. Od 31.03.2020 boli deti umiestnené do starostlivosti profesionálnej náhradnej matky. Mal. X. potrebovala viac času na adaptáciu. Chcela sa vrátiť do centra, avšak najmä k pestúnke. Náhradnú matku nerešpektovala, vulgárne sa k nej správala. S profesionálnou matkou odmietala komunikovať. V júni 2020 došlo k zlepšeniu, pričom počas individuálnych stretnutí so psychológom verbalizovala svoju túžbu zostať u profesionálnej náhradnej matky. Mal. X. je pohybovo aktívna, usilovná, zo školy nosí pochvaly, snaží sa upútať pozornosť starších detí, ktoré často nemajú pochopenie pre jej správanie a vznikajú konflikty. Je na seba precitlivela, čo niekedy vyústi až do sebapoškodzovania (bije sa päťou do hlavy). Má dobrý vzťah s vychovávateľmi, rada sa túli a je kontaktná. Navštevuje neurologickú ambulanciu pre poruchu pozornosti s hyperkinetickými prejavmi, logopedickú ambulanciu pre expresívnu poruchu reči a pedopsychiatrickú ambulanciu pre poruchy aktivity a pozornosti, ďalej očné a ortopedickú ambulanciu. Mal. S. sa tiež ťažšie adaptoval. Spočiatku sa pokakával, neskôr toto ustúpilo, ale naďalej sa pocikáva. V škole sa zdokonaľuje, ale zanedbáva domácu prípravu. Mal. S. je pohybovo aktívny. Bojí sa detí, potrebuje čas. U mal. S. bolo odporučené prehodnotenie výučbového procesu vzhľadom na diagnostikovanú poruchu ADHD. Správanie mal. S. je kolísavé. Máva afekty, kedy je voči okoliu agresívny. Inak je veľmi citlivý a dobre reaguje na pohladenie a láskavý prístup. Navštevuje pedopsychiatrickú ambulanciu pre poruchy správania s opozičným vzdorovitým správaním, neurologickú ambulanciu pre oneskorený vývin reči, hyperkinetickú poruchu koncentrácie a pozornosti, logopedickú ambulanciu pre expresívnu poruchu reči, ďalej očné, endokrinologickú a ortopedickú ambulanciu. U mal. S. naďalej pretrvávajú problémy s adaptáciou. Nahováral sestru, aby nerešpektovala pravidlá a pomohla mu dostať sa späť na samostatne usporiadanú skupinu. Od 24.07.2020 sú maloletí opätovne umiestnení na samostatne usporiadanú skupinu. Adaptácia prebehla bez väčších problémov. Maloleté deti sú v pravidelnom telefonickom kontakte s tetou a starou matkou zo strany otca. Tieto raz týždenne navštevujú deti. U tety strávili jeden víkend, z ktorého sa vrátili pokojné. Súrodenci majú dobrý vzťah, aj keď aj medzi nimi dochádza ku konfliktom. Uvedené informácie vyplývajú aj zo záznamu o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine dieťaťa vypracovaného Centrom pre deti a rodiny Trnava dňa 09.10.2020.

6. Súd v súlade s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vec prejednal v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí si uznesenie o začatí konania, predvolanie na pojednávanie a ďalšie súdom doručované listiny neprevzali v odbernej lehote. Súd im doručil tieto listiny oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 CSP. Kolízny opatrovník navrhol zmeniť zariadenie ústavnej starostlivosti. Predniesol správu zo šetrenia na strane súrodencov maloletých detí, H., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX, ktoré sú v starostlivosti rodičov. Po tom, čo úrad rozsiahlym šetrením zistil pobyt rodičov, títo sa dostavili na úrad dňa 22.07.2020. Žijú v bytovni v F.. S maloletými S. a X. sa nestretávajú vôbec, údajne kvôli financiám. Deti nevideli asi dva roky. Rodičia majú ešte dve deti v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z otcovej strany, ktoré taktiež nekontaktujú. Matka by chcela mať deti pri sebe, avšak nevie či to bude možné, keďže s nimi dlho nebola. Otec pracuje formou brigád so zárobkom 600-700 Eur mesačne. Matka pobera prídavky na dve deti vo výške 48 Eur mesačne. Nájomné je vo výške 250 Eur mesačne. Deti boli čisto oblečené, nejavili známky zanedbania, nemajú zdravotné problémy. Matka chce odísť od manžela, už má nového partnera. Matke bol poskytnutý kontakt na sociálnu pracovníčku. Dňa 08.10.2020 sa uskutočnilo šetrenie v domácnosti rodičov. Deti boli značne zanedbané, bez čistého oblečenia, hygienických potrieb, potravín. Deti boli premočené, podchladené a hladné. Matka uviedla, že otec ich opustil a nemajú čo jesť. Matka spolu s deťmi boli prevezení do

nemocnice. Úrad kontaktoval rodičov matky, ktorí sú riadne zamestnaní. V spoločnej domácnosti žijú aj ich plnoletí syna svokra starého otca. Starí rodičia si údajne mysleli, že ich dcéra je mŕtva, neozývala sa im. Jej muž ju týral. Rodičia umožnili matke, aby sa po prepustení z nemocnice spolu s deťmi k nim nasťahovala. V domácnosti rodičov matky neboli zistené nedostatky. Dňa 22.10.2020 sa uskutočnilo šetrenie v domácnosti rodičov matky. Matka sa vracala z prechádzky s deťmi, ktoré boli čisto a riadne oblečené. Majú vyčlenenú jednu izbu a plánujú tam zostať. Mieni si podať návrh o rozvod manželstva a požiadať o zverenie detí do svojej starostlivosti.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov. Uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 5P/23/2015-40 zo dňa 7.9.2015, právoplatným dňa 20.10.2016, bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v Centre pre deti a rodiny v H.. Dňa 25.10.2019 Z.. J. F. podala na Okresný súd Trnava návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do pestúnskej starostlivosti, ktorý návrh bol dňa 31.10.2019 postúpený Okresnému súdu Piešťany, ktorý uznesením č. k. 13P/173/2019-41 zo dňa 5.12.2019 preniesol svoju príslušnosť tunajšiemu súdu, kde bolo konanie vedené pod sp. zn. 19P/8/2020. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 12P/7/2020-34 zo dňa 27.1.2020 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti Ing. J. F., počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, o návrhu navrhovateľky na zverenie maloletých detí do pestúnskej starostlivosti, v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 19P/8/2020. Z.. J. F. zobrala svoj návrh o zverenie detí do pestúnskej starostlivosti späť. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 19P/8/2020 zo dňa 12.05.2020 (právoplatným dňa 06.06.2020) bolo konanie o zverenie detí do pestúnskej starostlivosti zastavené. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/40/2020-17 zo dňa 05.03.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava.

8. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania má za preukázané, že sú splnené podmienky na zmenu ústavného zariadenia, kde boli maloleté deti umiestnené. Maloleté deti boli neodkladným opatrením Okresného súdu Galanta č.k. 12P/40/2020-17 zo dňa 05.03.2020, právoplatným dňa 16.05.2020 a vykonateľným dňa 05.03.2020 dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny W., a to z dôvodu spätvzatia návrhu Ing. J. F. o zverenie detí do jej pestúnskej starostlivosti, ktorá sa osobne starala o deti na základe neodkladného opatrenia do 12.03.2020, kedy boli deti umiestnené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny W.. Adaptácia detí v centre prebiehala ťažšie, avšak v súčasnosti je situácia stabilizovaná. Deti napredujú, ale naďalej sa vyžaduje zvýšená pozornosť ohľadne napĺňania ich fyzických, psychických a sociálnych potrieb. Vyjadrujú túžbu ohľadne návratu do ich biologickej rodiny. V centre ich pravidelne navštevuje stará matka zo strany otca a teta. Rodičia sa o deti vôbec nezaujímajú. Matka detí žije s dvoma mladšími súrodencami v domácnosti u svojich rodičov a mieni podať návrh o rozvod manželstva. Rodičia majú ešte dve deti v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z otcovej strany, ktoré taktiež nekontaktujú. Matka nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o deti, i keď prejavila záujem o ich starostlivosť, uvedomujúc si, že ju nevideli dlhý čas. Otec zostal počas celého konania pasívny. O deti neprejavuje žiadny záujem. Starí rodičia nemajú nateraz vytvorené podmienky na starostlivosť o ďalšie deti. Za súčasného stavu je preto v záujme maloletých detí zmeniť zariadenie ústavnej starostlivosti, v ktorom sú umiestnené už dlhší čas, keďže sa v tomto zariadení po dlhšej dobe adaptovali a miesto zariadenia je v dostupnej vzdialenosti biologickej rodiny. Je totiž potrebné najmä udržiavať biologické väzby a vytvárať podmienky na návrat detí do ich prirodzeného prostredia.

11. Súd zrušil uznesenie Okresného súdu Galanta číslo konania 12P/40/2020-17 zo dňa 05.03.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, a to dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré bude nahrádzať jeho úpravu.

12. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).